

horta»; i allà usaven un *escorredor* per a 'un sequiol que va a mar' (cf. supra a Sueca, i com a nom propi d'una sèquia determinada *L'Escorredor* més enllà de Valldigna, a Xeresa).¹⁶ *Escorrims* [-*im* o -*ims* 'escorredures', *aplegar als escorrims*, 1851, Escrig; Marian Aguiló, c. 1860 i Verdager, *Atl. iv, AlcM*]: «el òy de les tendes --- el més roïn, per estar mesclat de tots els solages y *escorrims*», MGadea (*T. del Xè*, 117); *Carrer des Askořims* a Alginet; «*L'Escorredor* és una sèquia que recull els *escorrims* de l'aigua de la marjal», Xeresa (1962).

Escorranc [no encara en el Lab. de 1888; 1889]: «l'aygua de la neu que's fon y los xafachs de la pluja, en las fortas pendants, arrastren la gleba y la terra, cavant fondos solchs que 'n diuhen *escorranchs*», Bosch de la Trinxeria (*Bu. Ass. Exc. Cat. XII*, 229) (*AlcM* en una poesia de Guimerà) (format amb el conegut sufix *-anc* que no hi ha raó per creure tret de *barranc*);¹⁷ en el Vallespir i l'Empordà és, en efecte, on el mot és més vivaç, i a Prats de Molló he sentit tant *escorrancar* [1886, *DAG*] i *escorrancar-se* com un *escorranc de terra* (que també coneixien per *eixalada*, 1960); «si les pluges d'aquesta primavera han *escorrancat* les feixes de la teva vinya de les comes, encorda't de que jo sé fer paret seca», Coromines (*Cartes d'un Visionari*, cap a 1915, iv, § 14, p. 73); *escorrancall* 'xòrrec, torrentet degut a les pluges': «després, a poc a poc, per la drecera cap amunt, passant per un *escorrancall*¹⁸ de la muntanya, vam anar deixant darrera nostra ara una grossa creu de pedra i ara una altra, fins a --- arribar a dalt», Coromines (1899, *Presons Imag.*, 236). *Escòrrec* (Els Guiamets, veg. CÒRREC), «en alguns masos, la cisterna recollia l'aigua no pas de la teulada sinó dels *escòrrecs* que baixen, en dies de pluja, de la muntanya», Bladé (*Bennissanet*, 91).¹⁹

Escorrialles [1803, Belv.; Lab. 1839], mot propi del cat. central [1617, Agustí], estrany als altres dialectes (si no m'enganyo a tots, fins el ross. i el cat. occ.), de formació sufixal poc clara: a l'Alt Empordà²⁰ i en terres rosselloneses²¹ el reemplaça *escorrielles*, comarques on *yl* no s'ha reduït mai a *y* i sempre ha estat *l*, confosa amb la *-ll-* antiga: en canvi aquesta forma, pronunciada normalment amb *-y-* s'ha convertit en *escorries* en el Gironès i Garrotxa (*AlcM*), forma usada per JRuyra (que no té res d'empordanès sinó blanenc, de ple en la zona de *-y-*): *escorrialles* ha de resultar doncs d'aquest *escorriy(l)es*, sigui per afegiment d'un segon sufix *-alles* sigui per encreuament amb un *escorralles*;²² amb lleus variacions aquesta forma està documentada per *AlcM* com a *escorrall* (P. Bertrana), *escorriall*, *escorraina*, *escorriaina*, *escorrianya*. *Escorri* 'persona raquítica, neulida' («En Pere --- magre i prim com un *escorri*», Ant. Cayrol (JPCerdà, *Cont.*, 70).

Per encreuament d'*escórrer* amb el castellà *ordeñar* ha resultat Benasc *escurrunyar* «ordeñar agotando la leche de las ubres»: *ha escurrunyáu massa a la vaca* (Ferraz, 55). Poso aquí, encara que no estic segur que derivi d'*escórrer*, en forma primària (en tot

cas hi ha estat relligat, sigui per l'origen, sigui per encreuament), el nom d'una herba silvestre i medicinal que en diversos pobles de la meitat N. del domini valencià em va ser donada com *eskořeřia*; en d'altres van dir: a Toris *kořeřia* (després *kořeřia*), a Montserrat d'Alcalans *eskořeřia* o *-řořia*, a l'Alcora *eskořeřia*, a Tales *cortessia*, en el parlar aragonès d'Olocau del Rei *eskuřubia*: ací em va semblar que era semblant a la que cap a les Garrigues en diuen *cruixillada*,²³ a Tales ho relacionaven amb la *cruixidella* a l'Alcora amb la *botja blanca* (cf. *AlcM* *cruixillada*, *-arda*, *cossiada*; i *fusillada*, a FOL-LICLE).

Escorredis. *Escorredor*, *escorredora*. *Escorredura* [S. XIV, *AlcM*]. *Escorregall*. *Escorregantar* (Grandó, *MiscFabra*; *AlcM*); *escorregantall*. *Escorreig*. *Escorremet*. *Escorrençat*. *Escorrenat*. *Escorrençims*. *Escorrençiu*. *Escorrençies*. *Escorres*.

CPT.: *Escorreplats*. *Escorrefesols*. +*Escorrepeix* que EdFontserè assenyala c. 1925 a Fabra (sens dubte per una panera o atuell on posen el peix perquè hi deixi *escórrer* l'aigua salabrosa).

Excursió [1803, Belv. i Lab., però només en el sentit de 'incursió en país enemic'; en el sentit esportiu, ja abans de 1878, en què es començaren a publicar a Barcelona el *Bulletí de l'Associació d'Excursions Catalana* i el de l'*Assoc. Cat. d'Excursions Científiques*], pres del ll. *excursio*, *-onis*, id.; *excursionista* [1878, *L'Excursionista* subtítol d'aquest darrer], *excursionisme*; del català van passar al castellà els mots *excursionista* i *excursionismo*, que el DACadEsp. no va registrar fins a 1925 o 1936.

Incórrer [1402], calc del ll. *incurrere* 'córrer cap dins', que antigament funcionava com una mera variant fònica de *encórrer* (supra); *incorrimet* [1388]; *incurrent*; *incurs*; *incursió* [1695, Lacav.].

Ocórrer [Muntaner; BMetge], calc del ll. *occurrere* 'córrer a l'encontre'; *ocurrent*, *ocurrència* [doc. de 1461-5, *AlcM*].

Precursor [1695, Lacav.; *DTO.*, 1757], pres del ll. *praecursor*, 'el qui corre davant d'altres', de *praecurrere*.

Recórrer [S. XIII: *CostTort.*; Llull]: «con la ànima ha alcuna temptació, que *recorre* <lleg. *recorra*> a Déu» [*Blanq.*, *NCL* I, 164.28; i freqüent en Llull, *AlcM*]; ja ll. *RECURRERE*; *recorrimet* [Llull]; *recorregut*, *recorredor*; *recurrent*; *recurrència*. *Recurs* [1487], però abans es troba més sovint *recors* [fi S. XIV, Eiximenis, etc.] o *recós* [Ant. Canals, Ausiàs], pres del ll. *recursus*, *-iis*, 'acció de recórrer'.

Socórrer [S. XIII: Desclot, Llull]: «Ah mal obrar, que res no val! / per vós me venrà tant de mal, / si contricció no-m *secor* / ab mant suspir e ab mant plor» (*Medicina de Pecat* xxv, 7, *Obr. Rim.*, p. 446); l'*InvLC* cita tres exs. de *socórrer* en Desclot i *secórrer* i *socórrer* en Ant. Canals, *Scipió e An.*; *AlcM* i *DAG*. en donen des del S. XIV, Muntaner, etc., als quals afegim un *secórrer* en la *Questa* de Reixac (amb la grafia estranya, pròpia d'aquest text «per vós a *cecórrer*», o bé *secórrer*, 143.33, 141.14), del ll. *SÜCCÜRRÈRE* id.; *socorrent*; *socorrimet* (Llull; *sacorrimet* Reixac,